

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14

TELEFON 124

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMÂNAL INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 120—

Pe 1/2 an „ 60—

Pe 1/4 an „ 35—

Anunțurile se primesc după tarif.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Cluj 16 Septembrie 1923.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

Pentru străinătate un exemplar 3 Lei.

Tribunalele clandestine

— Românii judecați de tribunalele jidovești și ungurești. —

Declarația făcută la Timișoara de către d. dr. Ioan Suciu, președintele contenciosului statului din Ardeal, că minoritățile de aici au înființat sub titlul de comisii de arbitrii tribunale permanente, în afara legii, o complexează o arătare de o seriozitate deosebită ce ni-a făcut ieri un avocat român din localitate. Am fost astfel informați, că la o comisie de arbitrii de aici, ungurească-jidovească, se dezbăteau nu numai procese în cari părțile sunt mixte, străini și români, ci chiar și procese cu părți numai românești. Astfel în loc să aducă pe români la justiția statului, avocații străini pe cari românii au înconștiența de a și-i alege reprezentanți, îi duc la justiția străină clandestină. Menirea acesteia se știe: justiția aceasta frustrează statul de-o parte de timbre, de alta de autoritatea ce trebuie să o aibă justiția țării, iar acum s'a adăugat la scopurile ei chiar și acela de a submina însăși autoritatea ce-o avea justiția țării înaintea populației românești.

Situația aceasta deplorabilă este destul de elocventă, pentru că să înțelegem de ce presa străină a primit cu cunoscute revolta mișcarea pornită de avocații români de aici.

Impozitele avocaților din Cluj.

Baroul local s'a întrunit Miercuri pentru a discuta impozitele exagerate cu cari sunt loviți avocații din Cluj și a hotărât să înainteze comisiei de reclamațiuni un memoriu, care să arate impozitele exagerate de aici în comparație cu acelea ale avocaților din alte orașe.

Observăm că spre bucuria avocaților minoritari ale căror venituri de pe urma chestiunilor din reforma agrară sunt cunoscute, avocații români au fost mai greu impuși, presupunându-li-se unora veniturile de milioane ale avocaților străini.

Conflictul între Universitatea din Cluj și comunitatea jidovească

Azi, după cum arătăm și în altă parte a ziarului, a expirat termenul dat de Universitatea din Cluj pentru procurarea cadavrelor jidovești trebuitoare studenților jidani dela facultatea de medicină. Cum comunitatea jidovească a refuzat să pună la dispoziție cadavre jidovești, studenții de legea mozaică au fost opriți dela lucrările institutului de anatomie cu începere de azi după amiază.

Cu aceasta studențimea creștină a câștigat unul dintre postulatele pentru cari a pornit astă toamnă mișcarea umversitară.

Înăsprirea stării de asediu la frontiera dinspre Ungaria

Efectul amenințării guvernatorului Ungariei. O deviație încercată de partidul maghiar din România. Chestiunea stării de asediu la Cluj.

Concomitent cu vestea despre discursul pr.n care guvernatorul Ungariei Horthy a dat alarma pentru recucerirea Ardealului, autoritățile militare din Arad au dispus din ordinul guvernului înăsprirea stării de asediu pe teritoriul aceluia oraș și în ținutul învecinat. Pr.n noua ordonanță faptele îndreptate contra siguranței statului se deferă toate justiției marțiale, de asemenea se introduce cenzura militară atât pentru tipărișurile de orice fel cât și pentru scrisori și se interzic orice întruniri sau spectacole.

Măsurile acestea ale guvernului au alarmat toată presa maghiară, care se miră, că într'un stat constituțional se poate introduce în timp de pace asemenea stânjeniri ale libertății publice.

Această presă care n'a voit să pomenască un singur cuvânt despre amenințarea lui Horthy, are pretenția să stăm cu mâinile în sân atunci când complicității ei din Ungaria proclamă chiar pr.n gura regentului Horthy, războiul de revanșă cu România.

Sistemul acesta, cu care am putut fi orbiți într'una până astăzi, îl vedem însă întreg numai cunoscând strategia presei și partidului maghiar contra stării de asediu din Cluj. Aceeaș presă maghiară, care la început n'a voit să știe despre amenințarea guvernatorului maghiar, iar după ce gluma s'a îngroșat, a pomenit despre ea numai persiflând enervarea românilor, pentru că să ne abată și mai mult atenția dela uneltirea Ungariei, a recurs la cel mai ingenios truc: de a cere desființarea stării de asediu dela Cluj. Pentru că partidul maghiar să se poată organiza și să și țină întrun rile de protestare contra eternelor noastre „violente”. Firește, toate acestea în spiritul celei mai firești libertăți cetățenești.

Astfel deci, în timp ce corespondenții lor din Arad dau alarma cu înăsprirea stării de asediu, presa maghiară de aici și oamenii partidului maghiar sugerează desființarea stării de asediu și dau asigurări formale, că li-s'a fugăduit aceasta de către comandamentul militar de aici.

Trucul mai are însă o latură interesantă:

— **Congresul clerului ortodox din Ardeal.** Congresul asociației „Andrei Șaguna” a clerului din Metropolia Transilvaniei se va ține în anul acesta în Arad, la sfârșitul lui Septembrie.

În program vor figura ca probleme de discutat: 1. Misiunea internă a bisericii; 2. Biserica și viața socială și 3. Atitudinea bisericii ortodoxe față de cei de alte credințe. Participanții la congres vor beneficia de 75 la sută reducere pe C. F. R.

Nu este adevărată vorba despre desființarea stării de asediu pentru toți. Partidul maghiar o cere numai pentru sine, aceasta pentru că știe că altfel nu ar ajunge la rezultat. Iar fâgăduințele obținute privesc numai partidul maghiar, care se va putea organiza, își va putea ține întruniri de protestare contra statului român, tot atunci când Horthy dă alarma de peste graniță.

Așteptăm deci să vedem această minune: aceasta libertate a lor și „libertatea” ceastălaltă, a noastră, cărorora starea de asediu nu ne îngadue o demonstrație contra atacului dușman ce ni-se declară.

Un nou cămin studențesc la Cluj

Pe ziua de 1 Octombrie a. c. se va deschide pentru studenții dela facultatea de medicină din Cluj un nou cămin, în clădirea Salvării de pe Calea Moșilor, în localul fostei școli a surorilor de ocrotire.

Studenții în număr de aproximativ optzeci, cari vor fi primiți în acest cămin, vor primi timp de cinci ani întreaga întreținere și locuință, în schimb beneficiarii se vor obliga a sta după terminarea studiilor trei ani ca medici de circumscripție rurală.

Condițiunile de primire sunt afișate la rectoratul Universității.

Căminuri similare se vor deschide la Iași și București.

Ce este organizația sportivă a foștilor legionari din gărzile naționale

O scrisoare explicativă a dlui Dr. Amos Frâncu, primpreședintele Comitetului de organizare

În chestiunea organizației sportive a foștilor legionari din gărzile naționale dela 1918, care se înjghebează actualmente la Cluj urmărită cu viu interes de toți foștii luptători români, primim dela d. dr. Amos Frâncu, primpreședinte al comitetului organizator, scrisoarea de mai jos pe care a trimis-o ziarului „Viitorul” din capitală:

Domnule Director!

În Nrul. 4636 al preșutului ziar ce conduceți s'a reliefat pe temeiul unei informații lipsite de precizie, temerea vagă, că la viitorul Congres de organizare a Legionilor de Tir și Sport a foștilor Garzi Naționale, s'ar putea infiltrează vre-o manifestație de culoarea vre'unui partid politic.

Comitetul de organizare încredințându-mă de a Vă ruga, să binevoiți a da cea mai hotărâtă desmintire informației ipotetice pronunțate, înainte de toate ține a Vă mulțumi călduros pentru sprijinul patriotic ce acordați acțiunii noastre în principiu. Organizația constituindu-se în cadrul „Frăției de Cruce pentru desăvârșirea idealului național”, statutul aprobat și agreat și de Ministerul de Război, sub a cărui protecțiune cu ajutorul delegatului său, Dl colonel Virgil Bădulescu, se înființează și Legionile de Tir dintre Legionarii foștilor gărzii naționale, conțin prohibițiunea categorică: „Politica de partid este și rămâne strict eliminată din cadrul organizației și orice încălcare constituie motiv de excludere”. Conformându-se strict acestei linii de conduită, Comitetul foștilor legionari din gărzile naționale, constituit pe temeiul ordinilor Inspectoratului III. de armată și a Com. Corpului VI. de Armată, din ofițeri activi și de rezervă, în toate manifestele și circula-

rele repetă avertismentul, că politica de partid este strict eliminată din cadrul organizației, și Vă asigurăm, că se va observa cu toată rigoarea.

Nici că se poate imagina, că o organizație ce se razimă numai pe ofițeri activi și de rezervă, cari voiesc a crea organizații de Tir în contact și sub ordine cu armata țării, ar putea devia vre-odată împotriva idealului național, pe care l'au servit în război, cum dovedește recunoștința Comandamentului trupelor din Transilvania din 1918—19. Nu se poate deci admite nici chiar umbra unei sugestii a politicii de partid în Congresul compus exclusiv din ofițeri. Participarea unor înalți ofițeri activi și de rezervă în Comitet și prezidiu alături de Inspectorul general al Siguranței Statului, constituie, cred, certitudine, ce înlătură orice presumpțiune contrară ori bănuială ipotetică.

Cât pentru mine personal care am onoarea să stau în fruntea acțiunii, toată viața îmi este martoră, că a fost închinată exclusiv idealului național chiar când mă găseam în trecut în cadrul partidelor politice.

Cum însă azi nu fac parte din nici un partid politic, cu atât mai mult mi se va crede, că împreună cu colegii mei din Comitet voi reprimă cu intransigență ori-ce tentativa eventuală: de a introduce vre-o nuanță de politică de partid în organizația noastră. animată numai de binele obștesc, și constat cu vie satisfacție, că „Viitorul” cu prilejul mișcării naționale a avocaților români a binevoit să-mi recunoască această notă.

De aceea socotesc, că s'ar putea încerca infiltrațiunea unui alt spirit în conducere la Congres, pentru ce ne

lipsește orice indicațiune, se poate imediat înlătura când din Comitet face parte și un Ministru din cabinet, dl Dr. Aurel Cozma, pe vremuri distins Comandant de legiune din Banat, iar între președinții de onoare, a Frăției de Cruce venerăm și pe dñii Generali Mărdăres. u și Moșoiu. Anexându-Vă câteva documente sub titlul de informații, Vă rog să primiți pe lângă rugărea de a da publicității aceasta în-timpinare, expresiunea înaltei stime și considerațiuni, ce Vă păstrez.

Primpreședintele comitetului:

Dr. Amos Frâncu,
fost tribun de legiuni
din Transilvania.

Cum răspundem Ungariei

— După discursul guvernatorului Horthy, de ațâțare contra României. —

La Karczag, unde s'a făcut deunăzi improprietărea și înobilarea unui ungar „viteză”, guvernatorul Ungariei Horthy a rostit un ațâțător discurs contra statelor vecine, îndemnând la ruperea tratatului prin acțiuni ca a lui Kemal Pașa sau Mussolini și declarând apropiata reîntregire a Ungariei până pe spinarea Carpaților.

Discursul guvernatorului Ungariei a stârnit pretutideni o serioasă alarmă, întâi de toate în Cehoslovacia care i-a prins cea dintâi de veste, apoi la noi, unde semioficiosul guvernului a făcut de urgență un apel la legațiunile străine și a amenințat în numele guvernului cu neridicarea ipotecii bunurilor Ungariei și ne-acordarea împrumutului cerut de unguri străinătății.

Atât am făcut noi, ca răspuns la îndemnul la război al regentului dela Budapesta. Nici o notă nu ni-se spune să se fi trimis străinătății, marilor puteri, Consiliului Ambasadorilor, Ligii Națiunilor dela Geneva; nici o satisfacție nu s'a cerut guvernului unguresc, nici măcar o formalitate nu auzim să se fi întreprins pentru a lăvăța minte pe instigatorul pe care noi l-am adus în fruntea Ungariei.

Nimic! Nimic! În schimb avem informațiuni, că guvernantii noștri, diplomații noștri își apleacă urechea la ipocrizia cu care guvernul maghiar a reeditat propunerea unei Uniuni personale româno-maghiare, formuă așa de potrivită pentruca în loc să ne gândim la gîndurile viclene ale Budapestei, să ne deprindem cu ideea că avem de a face cu cea mai iubitoare țară prietenă.

Iar opinia publică, abia deșteptată, a căzut din nou, peste două zile numai, în indiferența specific valahă, complăcându-se cu deviațiile în care o trage o presă cu totul jidovită. Și ca astă iarnă, când un cuvânt nu s'a ridicat din public când Ungaria ne-a atacat la Șiclău și Otlaca, nici de data aceasta n'am avut și nu vom avea nici o intrunire publică, nici o demonstrație, măcar la reprezentății oficiali ai Ungariei.

Noi dormim; ce ne pasă! Ce ne pasă că avem la Budapesta oameni cari nu văd nimic din ce se pune la cale, și că totdeauna — dar totdeauna! — nu prindem de veste despre intențiunile Ungariei, decât dacă ni-le spune Cehoslovacia.

Vă închipuiți pază valahă, când înseși notele oficiale ale ministerului nostru de externe, adresate străinătății sau Ungariei, conțin numai lucruri pe cari ni-le aduce la cunoștință presa cehoslovacă! Ce ne-am face fără Praga, într'un caz de neprietenie cu ea, numai unul Dumnezeu știe.

Ceeace ne trebuie nouă, atunci când Ungaria — deja organizată — ne aruncă mânușă, sunt platonice tratative pentru o Uniune personală. Un mai valah răspuns la ațâțarea însuș a guvernatorului Ungariei, este peste puțînță!

Chestiunea jidovească dela Universitate

— Ultimatul Rectoratului și nesupunerea jidanilor. Un răspuns instigatoriu al primrabinului Eisler. Cursurile și paza polițienească.

În urma măsurilor luate de dl prorector dr. Călugăreanu pe la mijlocul săptămânii trecute, s'a restabilit la Universitatea de aici — după cum am anunțat acum o săptămână — ordinea din anul trecut, cu cunoscutul sistem polițienesc provocator, îngrădindu-se orice libertate a studenției creștine. Iar ca acești membrii ai Universității să fie și mai neomeneste loviți în sentimentul lor național de cetățeni academici, li-s'a desființat și Centrul studențesc, iar președintele acestuia a fost deferit poliției și pe urmă parchetului.

Chestiunea cadavrelor jidovești.

În schimbul tuturor acestora, dl prorector dr. Călugăreanu a luat și pentru jidani măsura anunțată în numărul nostru trecut: Li-s'a dat termen până azi, 15 Septembrie, pentru a-și aduce cadavre de lege mozaică, urmând ca în caz contrar să nu mai fie lasați cu începere de azi la disecții.

Jidanii refuză să dea cadavre.

Dispozițiunea dlui prorector n'a dezarmat totuș elementul covârșitor al jidanilor dela facultatea de medicină. Delegații de ale acestora și de ale comunității jidănești au încercat mai multe presiuni asupra Universității, dar — spre lauda dlui prorector fără rezultat.

Instigația rabinului Eisler.

Tot pe ziua de azi s'a făcut o nouă încercare la autoritățile universitare, aceasta prin publicistică. „Keleti Ujság” de azi, semi-oficiosul jidănesc de aici, publică azi o scrisoare provocatoare a drului Eisler, prim-rabinul Clujului, care eschivează pe jidani de a se supuee ordinului Universității. Scrisoarea rabinului Eisler declară, că nu este treaba jidanimii să dea Universității cadavre, precum nici aceea, că Universitatea nu are de unde le avea deoarece solidaritatea jidovească le reclamă pe toate. Scrisoarea din ziarul maghiar nu pomenește nimic despre acuzația adusă de dl dr. Călugăreanu comunității jidovești de aici, că atunci când s'au declarat la Clinicile noastre două cadavre jidovești nereclamate, le-a reclamat ea numai pentru a nu fi disecate. În schimb arătându-ni pe studenții jidani ca pe niște martiri și îndemnându-i la credință (aceeaș credință care le poruncește să nu disece decât pe goimi), îi instighează contra hotărîrii Rectorului.

* * *

În urma acestora se vede din nou a cui este vina că liniștea nu se va putea restabili la Universitatea din Cluj. Față de acest refuz categoric al jidanilor de a-și aduce și ei jertfele lor culturii lor, Rectoratul este la fel dator să stărue în hotărîrea sa anunțată încă de acum zece zile, dupăcum s'a simțit dator să dea pe mâna poliției pe studenții români, cari de acord cu dl dr. Călugăreanu nu înțeleg, că cultura jidovească nu poate fi susținută exclusiv cu jertfe românești.

— Un timbru cultural. Se știe că timbrul de 50 de bani, introdus în Ardeal în vederea sprijinirii construcției catedralei ortodoxe din Cluj, a fost revocat de minister, în urma protestelor minoritare. Consistorul, hotărînd ca acest timbru să rămână în vigoare pentru ortodoxi, face apel la binevoitori pentruca și pe această cale să sprijinească edificarea catedralei.

Pregătirea Congresului avocaților români

— Raporturile dintre avocați și stagieri. Alianța avocaților români va cuprinde și pe stagieri. —

Ne mai despart două săptămâni dela Congresul avocaților români din întreagă țara, convocat la Cluj pentru zilele de 29 și 30 Septembrie. Intervalul acesta va fi folosit pentru executarea ultimelor pregătiri, printre altele pentru obținerea cuvenitei reduceri de 75% pe C. F. R. și pentru pregătirea încarturirii.

Tot în acest timp se va face și organizarea grupului de stagieri și câștigarea lor pentru mișcarea avocaților.

Faptul acesta este de o importanță deosebită, dat fiind că unii dintre stagiarii români începuseră să lanseze ideea înființării unei organizații a lor, separat de aceea a avocaților. Inițiativa lor însă a fost rău primită chiar de stagieri, cu atât mai văditos deci de către avocați a căror mișcare nu poate decât să câștige printr'o asociație unitară.

Adăogându-se la acestea împrejurarea, că stagiarii români aproape toți sunt exploatați de către străini, cari neștiind limba ro-

mânească și în cele mai multe cazuri având o repulsiune față de justiția românească, își susțin procesele numai prin stagieri români plățiți cât se poate de prost, inițiativa de mai sus poate fi socotită ca înlăturată.

De altfel congresul va discuta de aproape chestiunea stagiariilor și scoaterea lor de sub exploatarea străină, îndeosebi jidovească.

În legătură cu acestea mai ținem să amintim, că statul Alianței avocaților români prevede pentru stagieri, în Alianță, aceeaș situație ca pentru avocați, dat fiind de-o parte că ambele grupuri sunt prin mejdute de străini, iar de altă parte faptul, că situația de stagieri este mărginită la o scurtă limită de timp.

În afară de avocați și stagieri cari se vor prezenta la congres din toate provinciile României studențimea, mai cu seamă dela facultatea de drept, manifestă a acestei mișcări naționale un interes cu deosebire mare. Rep.

Partidul maghiar dela noi și Horthy

— Ce nu trebuie să uite comandamentul militar. —

Instigația dela Karczag a șefului statului maghiar vine să ne amintească o semnificație care nu este îngăduit să ne scape, a agitației partidului maghiar dela noi cu care guvernul maghiar a întreținut totdeauna o provocatoare comunitate de sentimente iredentiste.

Vorbim despre faptul, că declarației de revanșă ce ni-a făcut-o guvernatorul ungar Horthy, i-a premers o neobișnuită activitate a partidului dela noi, profesată contra statului român pe toate terenele, în timpul din urmă prin intruniri aproape săptămânale ale comitetului executiv al acestui partid. Observăm, că de mult protestele acestui partid contra legilor, dispozițiilor și tuturor manifestațiunilor noastre, nu au atins măsura de astăzi. Iar presiunile ce le fac pentru ridicarea stării de asediu, au devenit în timpul din urmă atât de energice, că fără faptul pregătirilor concomitente ale Ungariei, ni-ar fi inexplicabile.

Facem comparație între această agitație de astăzi și între aceea care a precedat astă iarnă atacul dela granița ungurescă și facem o serioasă constatare:

La fel ca acum, atacul Ungariei s'a produs anul trecut îndată după agitația de aici a partidului maghiar. Constituirea de astă toamnă a partidului, cu care ocazie s'a declarat de către baronul Ugron în plină intrunire că Ardealul este al Ungariei, a fost sârbătorită de Ungaria de-alungul frontierei noastre, iar atacurile dela Șiclău și Otlaca au fost numai o urmare a acestei prăznuiri. Ca ocazia acelei sârbătoriri a partidului maghiar dela noi, s'au ținut la Ciaba, Gyoma și Dobrițin adunări, în cari mii de unguri ni-au jurat moartea spintecându-și brațele și bându-și sângele după sistemul din Atelkuzu.

Constatarea aceasta o repetăm pentru acele organe oficiale, cari — dacă este adevărată afirmațiunea ziarelor maghiare — au făgăduit scoaterea

partidului maghiar de sub starea de asediu.

Totodată credem că d. general Petala nu a putut făgădui acest privilegiu contrar Constituției iar dacă totuș este adevărat că l-a făgăduit, este datorința sa să arate tuturor cetățenilor aceeași bunăvoință.

Adunarea partidului maghiar

Comitetul executiv al partidului maghiar s'a întrunit Miercuri la Cluj și a discutat următoarele chestiuni:

Un protest contra supravegherii partidului și adunărilor lui de către organele poliției și siguranței statului;

O adresă către Curtea de Casație pentru a se întregi listele de alegători. În chestiunea aceasta după cum se știe, partidul maghiar a înaintat la guvern o mulțime de memorii, obținând la începutul săptămânii acesteia răspunsul, că se vor face liste numai acolo unde nu sunt deloc Discuția s'a urmat asupra acestor hotărîri a guvernului.

S'a mai adus în discuție măsurile luate de guvern față de școlile nesupuse și s'a hotărît, că autoritățile confesionale să protesteze în bloc.

Tot în această chestiune s'a hotărît ca femeile maghiare să protesteze la Palat.

În schimb nu s'a veștejit în această adunare nici discursul lui Horthy dela Karczag nici opera subversivă care a provocat din partea statului român măsurile de supraveghiere sau pedeapsă contra cărora s'a protestat.

Caut cameră goală și bucătărie sau numai cameră, ori unde în oraș. Chiria după învoială. Adrese la ziar sub „Calfă”.

Informațiuni

Instrucția

președintelui Centrului studențesc la parchet.

În urma întâmplărilor dela Universitate arătate în numărul nostru trecut, poliția locală a citat la îndemnul Rectoratului pe dl Ion I. Moța, președintele Centrului studențesc. Actele dlui Moța, au fost dresate și trimise acum trei zile la parchet, unde se urmează instrucția.

Dupăcum amanunțat, Rectoratul a dizolvat ieri săptămâna Centrul studențesc „Petru Maiou” de sub președinția dlui I. Moța, ceea ce indignând studențimea, a provocat ruperea sigiliilor sechestrului și sustragerea documentelor Centrului. Instrucția dela parchet se urmează în această chestiune. Totodată parchetul a dispus o perchiție la domiciliul membrilor comitetului Centrului, dar fără rezultat.

Dl Ion I. Moța a fost chemat azi dimineață din nou în fața parchetului în această chestiune.

Cu toate sugestiunile contrare liniștii din Universitatea noastră, se speră, că parchetul nu va aduce în această chestiune o sentință care să nu facă decât să întărească studențimea.

— **Deschiderea Operei Române.** Luni seara va avea loc deschiderea noii stagiuni a Operei Române din localitate, cu „Carmen”.

Miercuri, 19 Sept. se va juca „Samson și Dalila”, Vineri 21 Sept. „Madam Butterfly”.

Duminecă 23 Sept. „Rigoletto”, iar Luni 24 Sept. „Tosca”.

— **Jubileul Reuniunii calfelor române din Cluj.** Implinindu-se anul acesta 50 de ani dela înființarea Reuniunii sodalilor români din Cluj, sodalii tipografi au pornit o mișcare pentru reorganizarea Reuniunii și prăznuirea după cuviință a jubileului. În acest scop îndeamnă pe tinerii sodali să se anunțe la tipografia dlui Ghili din Strada Regina Maria.

Reuniunea are ca președinte de onoare pe d. dr. Amos Frâncu și a fost înființată de profesorul de limba română dela Universitatea din Cluj, Gheorghe Silași, adăpostind sub unguri, în afară de calfe, pe comercianți și industriași din Cluj, pe cari ungurii, pentru a-i putea maghiariza, îi opreau să-și facă bresle ale lor.

— **Reparația organului eparhiei clujene.** Consistorul ortodox din Cluj a făcut să repara gazeta oficială a eparhiei, „Renașterea”, conținând nenumărate articole și informațiuni de ordin bisericesc și școlar.

— **Campania noastră în privința construcției catedralei ortodoxe a Clujului.** Cititorii noștri își amintesc de campania ce am pornit-o astă primăvară contra concesiunii construcției catedralei ortodoxe de aici dată unei firme jidovești, care pe deasupra nici nu prezintă garanțiile necesare.

Atacul nostru a pricinuit mult sânge rău unor domni din consistor, cari au încercat prin organul liberal din localitate o apărare a firmei jidavești cu pricepere.

Cu toate acestea alarma noastră a fost încununată de succes, întrucât concesiunea jidavească a fost anulată. Iar acum organul eparhiei ortodoxe clujene, „Renașterea”, scrie în această chestiune:

„Urmând a se încheia contractul cu această societate, Consistorul nu a putut ajunge la înțeles, neoferind (ea)

nicio garanță pentru seriozitatea ofertei și pentru interesele bisericești”.

Luăm act de această nouă confirmare a celor arătate de noi și ne exprimăm încrederea, că concesionarii creștini ai catedralei se vor arăta demni de alegerea lor.

— **Jidani contrabandiști.** La punctul de vamă Cetatea Veche de lângă Satu-mare, au fost arestați indivizii Roth, Braun Vilmos și Braun Ignaf, prinși cu o mare contrabandă de vite pe cari voiau să le exporte clandestin în Ungaria. După ce au fost prinși, contrabandiști au oferit o mită de 100.000.

— **Cum se știe informa jidăniea.** Ziarul „Satu-Mare” aduce un fapt prețios în legătură cu serviciul de spionaj pe care îl au fiii lui Israel pretutindeni printre creștini. Cum armata este organizațiunea pe care conspiratorii, revoluționarii, contrabandiștii etc. o urmăresc în deosebi, ei se informează de aproape despre tot mersul ei, ceea ce vom dovedi și cu un fapt din presa mondială.

„Satu-Mare”, vorbind despre ultima contrabandă jidovească descoperită la Cetatea-Veche, scrie:

„Descoperirea de la Cetatea-Veche are la bază un caz foarte grav: *Contrabandiștii cunoșteau exact drumul patrulilor de pe graniță și ora când urma să treacă prin diferite puncte, iar prinderea contrabandei se datește schimbării simultane în itinerariul unei patrule.*”

Adăogăm la aceasta faptul, că un ziar jidovesc din străinătate a publicat deunăzi o întregă listă a cheltuelilor militare ale tuturor statelor, împreună cu efectivul soldaților.

— **Inarmările Ungariei.** Reproducem din „Gazette de Prague” următoarele, în legătură cu alarmanta instigație dela Karczag a guvernatorului Horthy al Ungariei:

„D. Varnai deputat social democrat a făcut la 29 August, în Adunarea Națională ungară, revelațiuni de cel mai mare interes asupra diverselor organizațiuni ostășești, ale Ungariei.

A declarat că nu s'au cruțat banii când a fost vorba de forța armată. Înainte de război, Ungaria avea pe tot teritoriul său 195 ofițeri de jandarmerie, acum cu toate că suprafața sa este redusă la o treime, sunt 858 de ofițeri de jandarmerie. În ceea ce privește jandarmii. Ungaria, pe o întindere de 1/3 din ceea ce era altă dată, întreține un contingent de trei ori mai mare de jandarmi ca înainte de război.

Acelaș fenomen se observă și în ce privește organizațiile armate ale „vameșilor” și ale „grănicerilor”. Mai există, pe lângă toate aceste organizațiuni militare și „o gardă de supraveghere” și o „gardă a palatului”, apoi o gardă personală pentru siguranța Regentului Horthy.

D. Varnai a cerut dizolvarea tuturor acestor formațiuni ce costă atât de mult. Mai reclamă instituirea unei comisii parlamentare însărcinată să controleze executarea acestei măsuri”.

— **Supărarea domnilor dela Sfatul Negustoresc.** Trepădușii Sfatului Negustoresc din Cluj, atât de activi când nu este vorba despre bunul mers al acestei organizațiuni a noastră încăpută pe mâinile lor, s'au supărat foc că i-am tras puțin de perciuni pentru asiduitatea ce o depun contra comerțului românesc. În marea lor supărare s'au plâns deci lui „Ellenzék” (firește, cui altuia?), punând acest ziar al

românofobiei celei mai veritabile să debiteze ieftine ironii la adresa noastră. Ironia aceasta nu ne impresionează; ne-ar indigna însă nu cuvânt de laudă din partea ziarului care n'a avut până astăzi nici un cuvânt de bine pentru românii de treabă.

— **Conservatorul român din Cluj** sesizând lipsa de instrumentiști suflători români, a deschis cu acest an cursuri de toate instrumentele, fără nici o taxă de frecventare.

— **Angajamentul tenorului Grozăvescu la New-York.** Un prieten ne comunică știrea, care va însufleți pe orice român, cu atât mai vârtos pe cetățenii Clujului, că d. Traian Grozăvescu, simpatizatul și talentatul tenor izgonit dela Opera Română de aici, a fost angajat pe timp de cinci ani la Metropolitan-Opera din New-York.

Alintatul publicului clujan, izgonit din România pentru a se confirma din nou că nimeni nu este... tenor în țara lui, va cânta pe scena de pe care s'a dus peste lume vestea italianului Caruso.

În urma acestui fapt trebuie să apreciem gestul comitetului care l-a alungat dintre noi. Pentru că fără acest gest nedemn, România rămânea poate multă vreme fără bunul renume ce i'l va face fostul tenor al Operei noastre.

— **Două concerte ale maestrului Enescu la Cluj.** În urma unei înștiințări primite de directorul ziarului nostru d. Al. Anca, suntem în măsură a anunța, că mrele violinist G. Enescu va da la Cluj la sfârșitul lui Noiembrie, două concerte.

Congresul socialiștilor la Cluj.

Pe ziua de mâine s'a convocat în sala Redutei din Cluj congresul sindicatelor socialiste din întreaga țară, în care se va hotărî atitudinea politică viitoare a socialismului din România.

După informațiunile noastre, tendința este ruperea categorică cu comunismul și afilierea la social-democrație. Congresul va însemna deci o nouă victorie a socialismului cinstit profesat de fruntașii români.

Dat fiind, că socialiștii străini, unguri și jidani, sunt și azi adepți ai comunismului destructiv și că ruptura între ei și socialiștii români s'a făcut pe această temă, este posibil ca la acest congres să se evidențieze în mod hotărât deosebiri de vederi pe chestiuni naționale. Aceasta nu înseamnă însă, că directiva indicată de fruntașii români, cu toată propaganda ce și-au făcut-o în ultimul timp socialiștii comuniști unguri și jidani, ar fi în inferioritate.

După congres, Miercuri, vor avea loc o serie de conferințe socialiste.

O nouă instituție de ocrotire la Cluj. În urma insistențelor dlui prof. T. Gane, direcțiunea ocrotirilor din București a aprobat continuarea clădirii din strada Dorobanților, pentru a adăposti acolo un institut pentru orbi. Clădirea acestui palat cu două etaje era începută încă acum 12 ani, dar în urma războiului a rămas neterminată.

Construcția a fost dată prin licitație în antepriza firmei Bohățiel, cu care s'a încheiat un contract în valoare de șapte milioane. Conform contractului, construcția va fi terminată până la 14 Decembre crt., iar instalarea până la 14 Decembre 1924.

Tribuna liberă.

Gașca dela Academia Agricolă

La Academia de Agricultură din Cluj există un grup de trei-patru persoane în frunte cu Directorul, care formează un fel de francmazonerie agro-matematică, având ca deviză: *minimumul de muncă cu maximumul de avantaje.*

Gașca aceasta nu face propriu zis politică liberală sau apostolat din școală, ci adevărată căpătuială: *suge cum s'ar zice dela toate robinetele.* Activitatea sa . . . școlară și agrară a atins apogeul de înflorire sub raportul profit remuneratoriu, sub buna oblăduire a nasului specialist în crearea de sinecure și acordare de avantagii materiale din punga statului. Astfel fiecare membru al francmazoneriei acestia agro-matematică, pe lângă postul de Director, căci mai toți sunt Directori, mai ocupă și pe acela de profesor sau de asistent al cursului propriu sau al prietenului membru în fel de comisii școlare sau de aprovizionare, astronom-topometru, agronom etc. . . .

Semnalăm cazul acesta guvernului, care și-a propus asanarea moravurilor și economii în bugetul statului și mai cu seamă Dlui Ministru al Finanțelor pe care-l știm curajos: dacă va voi va putea să recolteze. . . . aur de care este atâta nevoie ca să se îmbunătățească soarta celorlalți funcționari mai mici dar mai utili decât cei amintiți.

Semnalăm în special raportul Nr. 377 din 30/III 923 al Academiei de Agricultură și Deciziunea Ministerială Nr. 142/923, smulsă probabil Dlui Ministru de Agricultură de fiul Dsale, între două trenuri sau probabil între două pahare chiar.

Atât deocamdată.

A. Nanu C.

Repertoriul Teatrului Național

Sâmbătă, 15 Septembrie 1923 „Chemarea codrului”.

Duminecă, 16 Sept. 1923 (Matineu) „Chemarea codrului”.

Marti, 18 Sept. se va reprezenta pentru prima oară „Nevestele vesele din Windsor” comedie în 5 acte (9 tablouri) de W. Shakespeare. În rolurile principale apar dnii I. Stănescu-Papa, N. Neamtzu-Ottonel, Mișu Ștefănescu, V. Vasilescu, N. Dumitriu, Al. Ghibericon, M. Mariam etc. Piesa este pusă în scenă de dl T. Nastasie.

Joi, 20 Sept. „Nevestele vesele din Windsor”.

Sâmbătă, 22 Sept. „Nevestele vesele din Windsor”.

Duminecă, 23 Sept. (matineu) „Căsătoria silită”, „Nodul gordian” și „Interpretul”.

— **Un fachir la Cluj.** Iubitorii de rară-exotică vor avea azi și mâine seara, 15, 16 Sept., ocazia de a vedea în orașul nostru, în sala Redutei, reprezentarea unui fachir hindus veritabil, drul King, venit aici după ce a reunit succese uriașe la Sinaia, Brașov și Sibiu. Renumitul fachir este secondat de dna Milly, care este un medium excelent.

— **Internarea cerșetorilor.** Din informațiunile ce avem, legea vagabondajului a cărei aplicare a fost atât de salutară la Cluj, se va aplica în scurt timp și în celelalte orașe din Ardeal.

Bronz și Aramă roșie rămășițe, cumpăr ori ce cantități. Plătesc bine, oferte la Librăria Anca Cluj Piața Unirii.

Fabrica română ardeleană de clopote patentate

și Ornate Bisericești

Alexandru Anca, Cluj

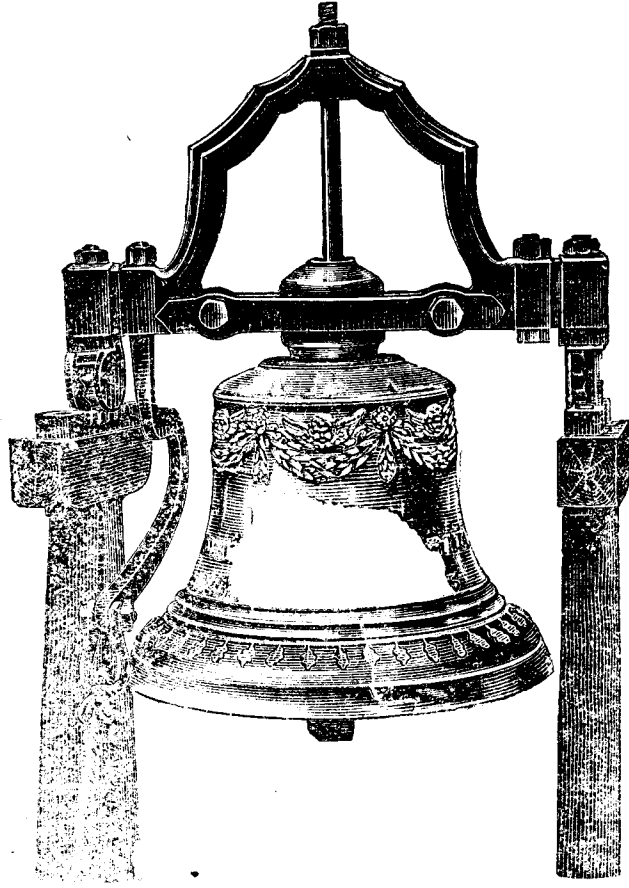
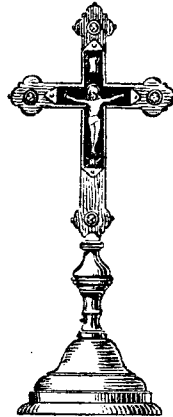
Înainte succesorii lui Efraim Andrásófszky

Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36.

1870

Distins cu medaile de argint și mai multe diplome

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechiul recept Andrasófszky, care a fost premiat cu medaile de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți informațiuni și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeți și vă convingeți.

Az ország egyetlen gyára, amely szabadalmazott harangot készít kitűnő minőségben az Andrásófszky receptje szerint, mely több kiállításon volt arany ezüst éremmel kitüntetve. Tartósságáról több évi felelősséget vállalunk. Mielőtt bárhol rendelést tenné, kérjen felvilágosítást és ajánlatot gyárunktól. Jöjjenek nézék és győződjenek meg.

Domni Advocați și Judecători!

Comandați urgent dela **Librăria Anca, Cluj**

„Legea de execuție”

cu prefață de Dr. Stefan Laday. Prețul Lei 55.—

„Vademecum” juridic

român—maghiar de Alex. Balázs. Prețul 60 Lei.

A apărut în ediția Camerei de Comerț și Industrie Cluj.

Explicarea Nouilor legi de impozite

din care fie cine pricepe clar dispozițiile legii și își poate socoti simplu darea din 1 Aprilie 1923. Prețul unui exemplar face 3 Lei.

Noua Lege a chiriiilor

Prețul unui exemplar face 5 Lei. Să află la Librăria Anca, Cluj.

In atenția femeilor!

A APĂRUT

în editura **Librăriei Anca Cluj**, îndrumarul doctorului gynecolog Grigoriu intitulat **„Cartea Moașelor”**. Fiecare femeie trebuie să-l consulte zilnic, căci cuprinde sfaturi pentru îngrijirea femeii și a copilului înainte și după naștere, noțiuni generale asupra sănătății familiei tuturor îngrijirea boalelor femești cu 130 fotografii femești explicative.

Prețul 120 lei, plus 5 lei porto, care sumă se trimite înainte.

Prețime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. Marga

1 expl. 35 lei. Se află la Librăria Anca Cluj.

Studente!

și elevi ai tuturor școlărilor
cumpărați caete, hârtie, și toate recvizitele școlare dela

Librăria Anca, Cluj

mai ețin ca ori unde. Fiecare primește și :- o hartă a Europei gratuit. :-